

BEZBJEDNOST MEDIJA I NOVINARA

POGLED IZ INSTITUCIJA

SADRŽAJ:

Uvod.....	3
Izmjena zakona i prevencija.....	4
Kolizija dobrih namjera i prakse	5
Prijave policije u 2024. godini i deset mjeseci 2025. godine	6
Postupanje Državnog tužilaštva u 2024. godini	7
Državno tužilaštvo u 2025. godini	10
Kako su presuđivali redovni sudovi	12
Sudovi za prekršaje imali pune ruke posla.....	13
Novinarke kao meta.....	17
Procesuiranje i kaznena politika	18
Studija slučaja 1 - Napad na novinarku Alisu Hajdarpašić	22
Studija slučaja 2 - Slučaj novinarku Dragane Šćepanović	27
Studija slučaja 3 - Slučaj novinarku Ane Raičković	32
Studija slučaja 4 - Slučaj „Gornje Zaostro”.....	35
Zaključci	38
Preporuke.....	39

Autorka:
Mila Radulović

Podgorica, 2025.

ANALIZA JE DIO PROJEKTA „EFEKTIVNA PREVENCIJA I ZAŠTITA NOVINARA U CRNOJ GORI” KOJI ZAJEDNIČKI SPROVODE UDRUŽENJE ZA ODGOVORNI I ODRŽIVI RAZVOJ (UZOR) I DRUŠTVO PROFESIONALNIH NOVINARA CRNE GORE (DPNCG) U SARADNJI SA HANNS SEIDEL FONDACIJOM UZ FINANSIJSKU PODRŠKU EVROPSKE UNIJE (EU) POSREDSTVOM DELEGACIJE EU U PODGORICI I MINISTARSTVA JAVNE UPRAVE. SADRŽAJ, MIŠLJENJA I STAVOVI IZRAŽENI U OVOJ PUBLIKACIJI ISKLJUČIVA SU ODGOVORNOST UDRUŽENJA I NE ODRAŽAVAJU NUŽNO STAVOVE EVROPSKE UNIJE

UVOD

Zbog izuzetnog značaja koji ima, sloboda izražavanja zajemčena je Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama¹ i Ustavom Crne Gore.

Obaveza države jeste da se ne miješa u slobodu izražavanja, osim u izuzetnim situacijama koje se cijene u skladu sa standardima razvijenim kroz praksu Evropskog suda. Zato Evropski sud u jednoj od svojih odluka naglašava da država mora, zbog dominantne pozicije koju imaju državni organi, da ispolji odmjerenu u pribjegavanju krivičnim postupcima. Vlasti jedne demokratske države moraju da budu tolerantne prema kritici, čak iako se ona može smatrati pretjeranom, provokativnom ili uvrijedljivom.

Prema istim standardima², država je obavezna da obezbijedi zaštitu novinarima koji su zbog korišćenja slobode izražavanja izloženi riziku od fizičkih i drugih napada (DINK protiv TURSKE, Predstavka br. 2668/07, 6102/08, 30079/08, 7072/09 i 7124/09), da obezbijedi preduzimanje istražnih mjera i mjera zaštite od kampanje nasilja i zastrašivanja čije su žrtve novinari i zaposleni u medijima (FUENTES BOBO protiv ŠPANIJE, Predstavka br. 39293/98), da zaštiti novinare i pravo na slobodu izražavanja od napada i privatnih lica (ÖZGÜR GÜN DEM protiv TURSKE, Predstavka br. 23144/93).

Evropski sud smatra da, prema članu 10. Konvencije o ljudskim pravima, pozitivne obaveze države od nje zahtijevaju da, uz uspostavljanje efikasnog sistema za zaštitu novinara, stvori povoljno okruženje za učestvovanje svih zainteresovanih osoba u javnoj raspravi, omogućujući im da izraze svoja mišljenja i ideje bez straha čak i ako su one u suprotnosti s stavovima koje brane službene vlasti ili značajan dio javnog mnijenja. Pa i onda, odnosno posebno onda, kada su iritantna ili šokantna.

S obzirom na standarde Evropskog suda i podatke koje smo prikupili putem Zakona o slobodnom pristupu informacijama, kao i odgovora na upite nadležnim institucijama, ovo istraživanje treba da ukaže na učinkovitost procesuiranja i pravosnažne presude u slučajevima prijetnji i napada na novinare po tom osnovu u posljednje dvije godine, nakon obavezujućeg uputstva vrhovnog državnog tužioca **Milorada Markovića**.³

¹ https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Convention_MNE

² <https://rm.coe.int/guide-on-article-10-freedom-of-expression-srb/native/1680ad61f7> <https://rm.coe.int/guide-on-article-10-freedom-of-expression-srb/native/1680ad61f7> <https://rm.coe.int/guide-on-article-10-freedom-of-expression-srb/native/1680ad61f7>

³ https://tuzilastvo.me/wp-content/uploads/2025/03/Uputstvo_za_postupanje_u_slucajevima_napada_i_nasilja_nad_novinarima-1.pdf

U istraživanju se nijesmo bavili teškim slučajevima napada i ubistva koji datiraju iz prethodnog perioda, od kojih su neki još formalno aktivni ili su zatvoreni zbog nedostatka dokaza (odnosno neadekvatnog rada policijsko pravosudnih organa tokom prethodne tri decenije). Očekujemo da će vrhovni državni tužilac i Komisija za istrage napada na novinare⁴ (gdje DPNCG predstavlja novinar **Sead Sadiković**) utvrditi propuste nadležnih u istragama ubistva **Duška Jovanovića**, napada na **Oliveru Lakić**, **Mladena Stojovića**, **Tufika Softića** ali i nezakonitih hapšenja i prisluškivanja novinara.

IZMJENA ZAKONA I PREVENCIJA

U crnogorskom zakonodavstvu četiri godine postoji institut krivične odgovornosti za ugrožavanje sigurnosti, nanošenje teških telesnih povreda, prinudu i ubistvo novinara, odnosno osoba koje rade posao od javnog značaja u oblasti javnog informisanja. U praksi, primjena odredbi Krivičnog zakonika (KZ) nije opravdala očekivanja medijske zajednice da će napadi na novinare biti efikasnije procesuirani, a uvođenje posebnih krivičnih djela i pooštavanje kazni uticati na prevenciju napada.

Podaci Uprave policije, Državnog tužilaštva, Sudskog savjeta i sudova za prekršaje svjedoče da su mnogi napadi i prijetnje (više od trećine), tretirani kao prekršaji. Čak i u pojedinim slučajevima kada su novinari bili mete napada tokom radnih zadataka, tužilaštvo to nije prepoznalo.

Posebno zabrinjavajuće je da statistički podaci ukazuju na rast *online* prijetnji i uznemiravanja u 2024. i 2025.godini, kao i to što su mete napada uglavnom novinarke.

U iščekivanju izmjena KZ-a u pravcu dodatnog pooštavanja kazni za napade na novinare i novinarke⁵ ostaje otvorena dilema - šta je problem u primjeni postojećih odredbi. Takođe, na koji način procesuirati rastuće *online* nasilje i prijetnje, posebno prema novinarkama.

⁴ <https://komisija.me/komisija>
⁵ <https://www.gov.me/dokumenta/5672d078-a06e-4829-a5ba-56fadf6bcd93>

KOLIZIJA DOBRIH NAMJERA I PRAKSE

Skupština Crne Gore je 29.12.2021. jednoglasno, glasovima poslanika vlasti i opozicije, usvojila izmjene Krivičnog zakonika Crne Gore, kojima je propisana oštrija krivičnopravna zaštita novinara. To se desilo godinu dana nakon smjene vlasti na izborima u avgustu 2020.godine, kada je nova većina željela da pokaže da su joj novinari i mediji saveznici.

Izmjenama KZ-a propisani su kvalifikovani oblici krivičnih djela “ugrožavanje sigurnosti”, “teško ubistvo”, “teška tjelesna povreda” i “prinuda”, kada se izvrše prema osobi koja obavlja posao javnog informisanja, u vezi obavljanja tog posla. ***Poslom od javnog značaja smatra se obavljanje profesije ili dužnosti povezane sa povećanim rizikom za bezbjednost lica koje ga obavlja u oblasti javnog informisanja, zdravstvene zaštite i pravne pomoći pred sudskim i drugim državnim organima.***

Istraživanje Društva profesionalnih novinara Crne Gore (DPNCG) pokazalo je da je tokom 2024. i do kraja septembra 2025.godini pred redovnim sudovima donijeto 12 pravosnažnih krivičnih presuda (17 nepravosnažno) po ovom osnovu i tri pravosnažne prekršajne presude pred sudovima za prekršaje.

Uprava policije je prema tužilaštvu procesuirala 37 napada na novinare ili medijske kuće, dok je Državno tužilaštvo formiralo 26 predmeta. Od toga je deset (10) procesuirano pred sudovima za prekršaje, jedna krivična prijava novinarke je odbačena, podnijete su dvije optužnice, dok je u ostalim slučajevima u toku izviđaj.

Naše istraživanje je pokazalo da se od 26 predmeta u Vrhovnom državnom tužilaštvu 14 odnosi na novinarke, dok se u sudovima za prekršaje od 11 postupaka osam tiču novinarki. Od tri pravosnažne osuđujuće prekršajne presude, u dva slučaja mete napada bile su novinarke.

Tabela: Većina postupaka i presuda tiče se novinarki

Institucija / Vrsta postupka	Ukupan broj predmeta	Broj koji se odnosi na novinarke	Procenat (%)
Vrhovno državno tužilaštvo	26	14	53,8 %
Sudovi za prekršaje	11	8	72,7 %
Pravosnažne osuđujuće prekršajne presude	3	2	66,7 %

Prema podacima Uprave policije, trenutno fizičku zaštitu imaju tri novinarke, dok jedan novinar ima operativno preventivno obezbjeđenje.

Ovakva tendencija nije ohrabrujuća posebno jer je VDT Milorad Marković, nakon izbora na čelo tužilačke organizacije 27. januara 2024. godine, dao obavezujuće uputstvo državnim tužiocima za postupanje u predmetima napada na novinare⁶.

Naše studije slučaja pokazuju da opredijeljenost VDT-a da se efikasnije procesuira napadi i njihova praktična realizacija nijesu u potpunom saglasju, da pojedini tužioci i dalje ne prepoznaju onemogućavanje rada novinara, ali da napredak postoji. Posebno, jer tužioci zastupaju i prijave pred sudovima za prekršaje - što ranije nije bio slučaj.

PRIJAVE POLICIJE U 2024. GODINI I DESET MJESECI 2025. GODINE

Uprava policije je u 2024. godini registrovala 17 događaja napada na novinare u vezi sa profesionalnim angažovanjem, od čega je 12 bilo *online* nasilje. Prema zvaničnim podacima dostavljenim za potrebe ove analize, od ostalih pet događaja u jednom se radilo o fizičkom napadu koje je tužilac kvalifikovao kao krivično djelo nasilničko ponašanje (slučaj Ane Raičković), dok su preostala četiri slučaja tretirani kao prekršaji Zakona o javnom redu i miru.

Od tih 17 predmeta tužici su sedam kvalifikovali kao krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, dok su odnosu na šest događaja podnijete prekršajne prijave zbog prekršaja iz Zakona o javnom redu i miru.

U četiri slučaja nadležni tužilac je cijenio da nema elemenata krivičnog djela.

U 2025. godini (do kraja oktobra) nastavljen je trend rasta prijetnji i napada na novinare, posebno *online*. Za prvih deset mjeseci 2025. godine Uprava policije registrovala je 20 događaja napada na novinare u vezi sa profesionalnim angažovanjem. Od toga su 18 odnosi na *onlajn* prijetnje, dok se dva fizička napada tiču slučaja u Gornjem Zaostru u Beranama⁷.

Tokom prvih pet mjeseci 2025. godine tužilaštvo je pet prijavljenih događaja kvalifikovalo kao krivično djelo, u četiri slučaja pokrenuti su prekršajni postupci protiv izvršioca napada, dok su tri događaja bili na ocijeni u tužilaštvu (prema pribavljenim podacima). Kako je tužilaštvo u narednih pet mjeseci (jun – oktobar) kvalifikovalo prijavljena djela UP nije navela. Pošto se incident u Gornjem Zaostru

⁶ https://tuzilastvo.me/wp-content/uploads/2025/03/Uputstvo_za_postupanje_u_slucajevima_napada_i_nasilja_nad_novinarima-1.pdf

⁷ <https://rtcg.me/vijesti/drustvo/740579/napadnuti-fotoreporteri-vijesti-i-pobjede-u-gornjem-zaostru-ubicemo-te-golim-rukama.html>

desio u tom vremenskom intervalu, poznato je da su u tom slučaju podnijete po dvije krivične i prekršajne prijave.

POSTUPANJE DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA U 2024. GODINI

Vrhovno državno tužilaštvo je u 2024. godini formirano 14 predmeta povodom verbalnog i fizičkog nasilja ili prijetnji novinarima. Na kraju kalendarske godine, dio slučajeva ostao je otvoren a dio je upućen sudu za prekršaje. Prema istim podacima VDT-a, donijete su dvije (nepravosnažne) sudske presude.

Zbog krivičnog djela ugrožavanja sigurnosti Državno tužilaštvo je formiralo sedam predmeta. Od toga dva (2) za novinara i redakciju TV E, jedan za novinara RTCG, tri za novinare lista "Vijesti" i jedan zbog ugrožavanja sigurnosti urednice M portala. Od toga su u dva slučaja donijete nepravosnažne sudske presude, dok je u tri slučaja prijava odbačena.

Najteži napad koji se dogodio u 2024. godini procesuiran je po odredbama Krivičnog zakonika za nasilničko ponašanje. On se ticao urednice u listu Pobjeda (koje je Državno tužilaštvo evidentiralo kao novinarku TV E jer je tokom napada targetirana po tom osnovu).

Ovo su podaci VDT-a o formiranim predmetima:

- **predmet povodom krivične prijave A.R., novinarkе „E TV“: Krivično djelo kvalifikovano kao nasilničko ponašanje iz člana 399 Krivičnog zakonika Crne Gore.** Podniet optužni predlog, naprije 3. decembra 2024. godine, a nakon što je vraćen od strane Osnovnog suda u Podgorici, podniet dana 13. januara 2025. godine. Dana 24. aprila 2025. godine donijeta prvo stepena osuđujuća presuda u odnosu na tri lica, dok je u odnosu na jedno lice donijeta oslobađajuća presuda.
- **predmet povodom povodom krivične prijave J.B., novinarkе „E TV“ zbog krivičnog djela ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 4 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.** Tužilaštvo podnijelo optužni predlog i Osnovni sud u Beranama donijelo osuđujuću presudu.
- **predmet povodom krivične prijave „E TV“, učinjenog na štetu više zaposlenih u redakciji u toj televiziji. Krivično djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 2 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.** Izviđaj je u toku.
- **predmet povodom krivične prijave V.O., novinara ND „Vijesti“.** Krivično

djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 4 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Izviđaj je u toku.

- **predmet povodom krivične prijave J.J., novinarka ND „Vijesti“, a u vezi sadržine SKY prepiske.** Izviđaj je u toku
- **predmet povodom krivične prijave B.D., novinarka „RTCG“ i S.T., krivično djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 4 u vezi stava 2 i 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.** Podnijet optužni predlog, a Osnovni sud u Podgorici dana 20. decembra 2024. godine donio osuđujuću presudu.
- **predmet povodom krivične prijave D.N., novinarka „M portal“.** Krivično djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 4 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Prema podacima Uprave policije identifikovan je strani državljanin protiv koga je 24.9.2025. podnijeta krivična prijava za ugrožavanje sigurnosti.
- **predmet povodom krivične prijave J. J. novinarka ND „Vijesti“, u kojem je krivična prijava odbačena, a krivično djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 4 u vezi stava 1 Krivičnog zakonika Crne Gore.**
- **predmet povodom krivične prijave V.O., novinara RT „ Podgorica“, a u vezi objavljenih komentara na portalu „Vijesti“.** Izviđaj je u toku.

Dio slučaja tužioci su procesuirali i zastupali ka sudovima za prekršaje, gdje do kraja godine, po podacima VDT-a, u njima nije presuđeno.

Ovo su, podaci Državnog tužilaštva o tim predmetima:

- povodom krivične prijave novinarka „Gradska TV“ S. K., (djelo je) kvalifikovano kao prekršaj i pokrenut je prekršajni postupak zbog učinjenog prekršaja iz člana 7 stav 2 Zakona o javnom redu i miru
- predmet povodom krivične prijave M.R. i L.M., novinara ND „Vijesti“, kvalifikovano kao prekršaj, zbog čega je podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.
- predmet povodom krivične prijave novinara D.M., kvalifikovano kao prekršaj, državni tužilac podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog učinjenog prekršaja iz člana 8 Zakona o javnom redu i miru.

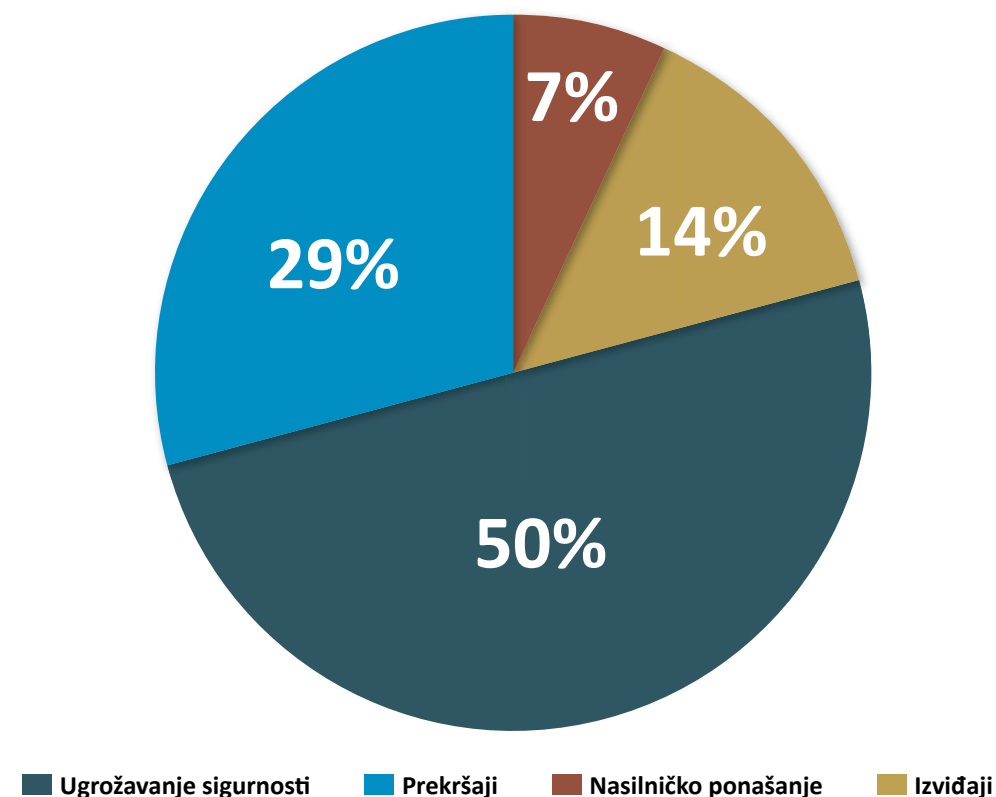
Dva slučaja, koje je DPNCG registrovalo kao napade povezane sa obavljanjem posla, nijesu adekvatno procesuirana. Oba se tiču lokalnih dopisnica.

Ovo su podaci VDT-a o ta dva predmeta-dopisnice Vijesti i Monitora iz Kolašina **Dragane Šćepanović** i tadašnje dopisnice TV Vijesti iz Bijelog Polja **Alise Hajdarpašić**.

- predmet povodom krivične prijave D.Š. novinarka ND „Vijesti“ a u vezi više objavljenih tekstova i uvredljivih komentara na portalu „Aktuelno.me“. Podnijeta prekršajna prijava.
- predmet povodom krivične prijave A.H., novinarka ND „Vijesti“. Krivično djelo kvalifikovano kao ugrožavanje sigurnosti iz člana 168 stav 3 u vezi stava 1 i 2 Krivičnog zakonika Crne Gore. Nakon sprovedenog izviđaja, postupajući državni tužilac donio rješenje kojim se odbacuje krivična prijava i podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka. Više državno tužilaštvo u Bijelom Polju, postupajući po pritužbi, ocijenilo je da je ista osnovana i vratilo predmet na ponovno odlučivanje. Dana 31. marta 2025. godine postupajući tužilac donio je rješenje o odbacivanju krivične prijave jer u radnjama osumnjičenih nema elemenata bića prijavljenog krivičnog djela niti drugog krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti. U prekršajnom postupku takođe je donijeta oslobađajuća odluka.

Zbog važnosti procesuiranja napada i zastrašivanja novinarki sa ciljem da se onemogući njihov rad, te specifičnosti postupanja u njima, uradili smo studije slučaja u predmetima Ane Raičković, Alise Hajdarpašić i Dragane Šćepanović.

PODACI VDT 2024.

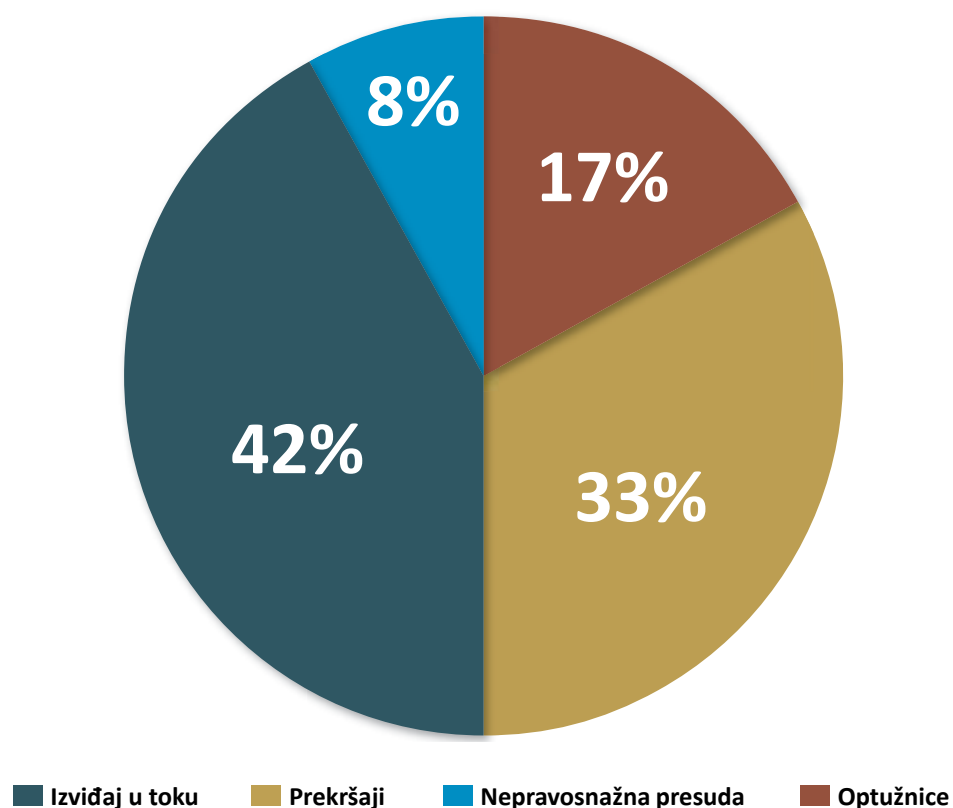
DRŽAVNO TUŽILAŠTVO U 2025. GODINI

Ovu godinu (2025.) obilježio je još jedan slučaj onemogućavanja rada novinara/reportera listova "Pobjeda" i "Vijesti" **Steva Vasiljevića** i **Borisa Pejovića**, za koji je Osnovno državno tužilaštvo u Beranama (ODT) procesuiralo više osoba sa aspekta krivične i prekršajne odgovornosti (studija slučaja u nastavku). Do trenutka pisanja izvještaja, Odjeljenje za prekršaje u Beranama je odbilo jednu prekršajnu prijavu, jedan postupak je u toku, suđenje po optužnom aktu protiv jedne osobe je počelo pred Osnovnim sudom u Beranama, a podnijeta je još jedna krivična optužnica.

Pored ovih slučajeva, prema podacima Vrhovnog državnog tužilaštva, za prvih devet mjeseci 2025. godine formirano je 12 predmeta povodom verbalnog i fizičkog nasilja ili prijetnji novinarima, od koji je većina u fazi izviđaja.

Od ukupnog broja prijava pet je u fazi izviđaja, u četiri slučaja je podnijeta prekršajna prijava. Jedan predmet je ishodio nepravosnažnom sudskom presudom a u dva su podnijete optužnice.

PODACI VDT 2025.

Ovo su podaci VDT-a o formiranim predmetima:

- predmet povodom krivične prijave D.N., novinarka „M Portala“ u vezi prijetnji putem interneta. Nakon formiranja predmeta saslušana je Danica Nikolić u svojstvu oštećene, te istog dana naloženo je Grupi za suzbijanje krivičnih djela visoko tehnološkog kriminala da preduzimaju mjere i radnje u cilju identifikacije učinioca. Izviđaj je u toku.
- predmet povodom krivične prijave N.K., novinarka dnevnog lista „Pobjeda“, u vezi komentara na društvenoj mreži „Facebook“. Predmet je u sudu za prekršaje pošto je postupajući tužilac podnio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.
- predmet povodom krivične prijave N.Z., glavnog i odgovornog urednika dnevnog lista „Pobjeda“ – postupajući državni tužilac izvršio uviđaj povodom oštećenja službenog vozila, te narednog dana saslušao u svojstvu svjedoka podnosioca prijave. Izviđaj je u toku.
- predmet povodom krivične prijave A.R. novinarka „E TV“, povodom komentara na portalu „Aktuelno“, sjutra dan saslušana u svojstvu svjedoka podnositeljka prijave Ana Raičević, te naloženo Upravi policije da preduzimaju mjere i radnje u cilju identifikacije učinioca. Izviđaj je u toku.
- predmet povodom krivične prijave fotoreportera i videografera S.P. „Libertas Press-a“, povodom događaja u Njegoševoj ulici, ispred Višeg suda u Podgorici, Postupajući tužilac nakon saslušanja podnosioca prijave, podnio zahtjev Sudu za prekršaje za pokretanje prekršajnog postupka.
- predmet povodom krivične prijave V.R. novinarka portala „Volim Podgoricu“, u vezi komentara na „X“ mreži. Postupajući tužilac saslušao podnositeljku prijave u svojstvu svjedoka oštećene, te dao nalog policiji za preduzimanje radnji u cilju identifikacije učinilaca. Izviđaj je u toku.
- predmet povodom krivične prijave A.B., novinara „Portal Analitika“, u vezi komentara na društvenoj mreži „Instagram“. Postupajući tužilac uputio zahtjev Upravi policije za preduzimanje radnji u cilju utvrđivanja identiteta učinioca, te nakon obavljenog razgovora sa novinarom utvrđen termin za saslušanje istog u svojstvu oštećenog. Izviđaj je u toku.
- predmet povodom krivične prijave D.P. novinarka „RTCG“, povodom upućenih prijetnji novinarki. Nakon saslušanja osumnjičenog i novinarka u svojstvu oštećene, osumnjičenom određeno zadržavanje, a Osnovni sud u Podgorici po predlogu Tužilaštva, donio rješenje o određivanju pritvora.
- Slučaj napada u Gornjem Zaostru protiv S.V. i B.P. (detalji u studiji slučaja)

KAKO SU PRESUĐIVALI REDOVNI SUDOVI

Osnovni sudovi su u 2024. i za prvih devet mjeseci 2025. godine imali **12 pravosnažnih presuda, kojima je osuđeno 13 osoba. Od toga je 10 osuđeno za krivično djelo ugrožavanje sigurnosti, jedna osoba osuđena za prinudu a dvije za nanošenje teških tjelesnih povreda.**

Kada su u pitanju krivične sankcije, **osmoro je osuđeno na zatvorske kazne, troje na uslovnu a dvije osobe na obavezno psihijatrijsko liječenje.**

Od 10 osoba osuđenih po osnovu ugrožavanja sigurnosti novinara, šestoro je dobilo zatvorske kazne, troje je osuđeno na uslovne kazne, za jednu osobu je izrečeno obavezno psihijatrijsko liječenje.

U 2024. godini donijeto je šest presuda i sve su pravosnažne.

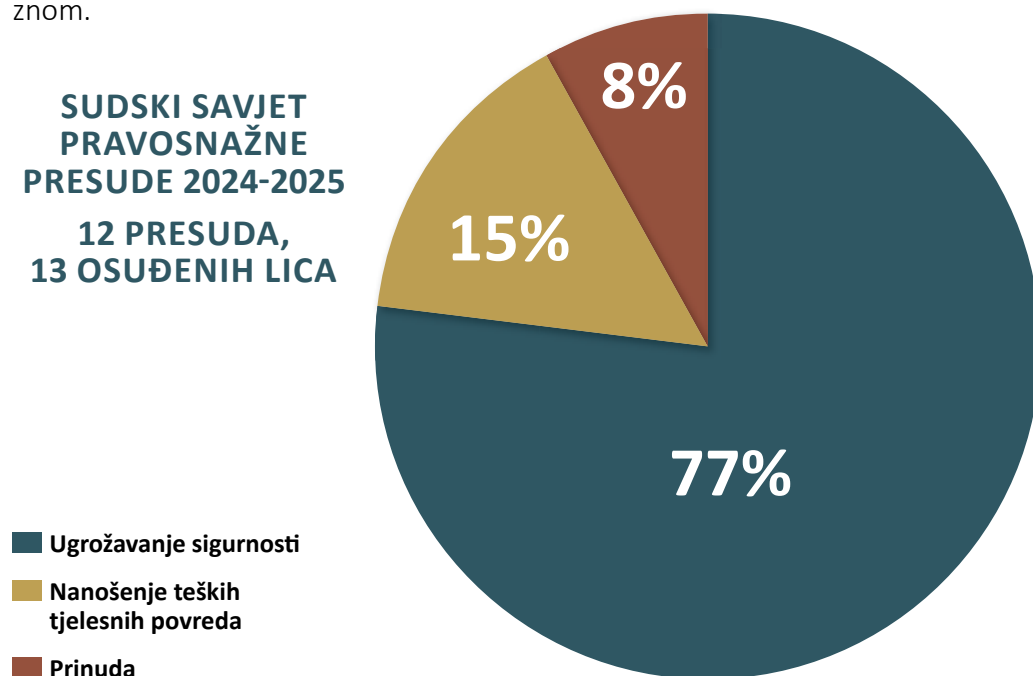
Pet osoba osuđeno je za krivična djela ugrožavanje sigurnosti, od čega je četvoro dobilo zatvorske kazne a jedna uslovnu. Jedna osoba osuđena je pravosnažno za krivično djelo prinude obaveznim psihijatrijskim liječenjem.

U 2025. godini, do 30. septembra, donijeto je šest pravosnažnih presuda, kojima je osuđeno sedam osoba. Od toga je petoro osuđeno za ugrožavanje sigurnosti i to dvoje na zatvorsku kaznu, dvoje na uslovnu a jedna na obavezno psihijatrijsko liječenje.

Za nanošenje teške tjelesne povrede osuđene su dvije osobe zatvorskom kaznom.

SUDSKI SAVJET PRAVOSNAŽNE PRESUDE 2024-2025

**12 PRESUDA,
13 OSUĐENIH LICA**

■ Ugrožavanje sigurnosti

■ Nanošenje teških
tjelesnih povreda

■ Prinuda

SUDOVI ZA PREKRŠAJE IMALI PUNE RUKE POSLA

Viši sud za prekršaje Crne Gore je u ovom periodu imao u radu tri predmeta, u kojima su potvrđene odluke prvostepene instance. Sa ukupno 670 eura kažnjene su tri osobe. Jedna zbog komentara na portalu „IN4S“ na račun urednice portala Standard **Jasmine Muminović**, a druge dvije zbog prijetnji dopisniku „Vijesti“ iz Tivta **Siniši Lukoviću**.

Treća odluka je da se odbaci žalba na presudu kojom je osuđen ljekar KCCG zbog uznemiravanja i uvreda novinarkе Gradske TV **Magdalene Čelanović**. Po tom osnovu Vrhovno državno tužilaštvo je pokrenulo postupak za zaštitu zakonitosti pred Vrhovnim sudom i predložilo o da se utvrdi da je presudom Suda za prekršaje Crne Gore prekršen zakon u korist okrivljenog **Vladimira Peruničića**.

U dokumentu Višeg suda za prekršaje dostavljenom za potrebe ovog istraživanja navodi se da su imali sljedeće predmete koji su se odnosili na napade na novinare:

- Predmet PŽP.br.89/24-6 protiv okrivljenog V.D. iz P. po žalbi podnosioca zahtjeva za pokretanje prekršajnoj postupka – Uprave policije, Odjeljenja bezbjednosti Podgorica.
- Navedeni predmet je primljen u sud 17.1.2024. godine. Rješenjem PŽP.br.89/24-6 od 29.4.2024.godine Viši sud za prekršaje Crne Gore odbio je žalbu kao neosnovanu i potvrdio rješenje Suda za prekršaje u Podgorici PP.br.1281/23-27-45 od 21.11.2023.godine, kojim je okrivljeni oglašen krivim i kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 250,00 eura, za prekršaj iz člana 19 Zakona o javnom redu i miru, zato što je dana 20.12.2020.godine oko 16,45 časova dok se nalazio u ulici M.B.P. na javnom mjestu, zbog komentara pročitano na portalu „IN4S“, a koje je pisala glavni i odgovorni urednik portala „Standard“ M.J na način što je na platformi portala „IN4S“ postavio komentar sadržine „M?“ je li uspjela pokupiti tatine zube i crijeva pošto se raznio kao pravi mudžahedin“.
- Predmet PŽP.br.1574/24-3, protiv okrivljenih V.Z. i V.V. oba iz Tivta, zbog prekršaja iz člana 7 stav 2 Zakona o javnom redu i miru, na štetu novinara S.L. Prekršajni postupak u ovom predmetu je pokrenut dana 23.10.2023.godine. Sud za prekršaje u Budvi – Odjeljenje u Kotoru, dana 29.9.2024. donio je rješenje kojim su okrivljeni oglašeni krivim. Okrivljenima je izrečena novčana kazna u iznosu od po 210,00 eura i obavezani su na plaćanje troškova postupka u iznosu od po 30,00 eura. Navedeni predmet je primljen u Viši sud za prekršaje dana 21.10.2024.godine na odlučivanje po žalbu okrivljenih.

Dana 12.2.2025. godine Viši sud za prekršaje Crne Gore je donio rješenje kojim se potvrđuje prvostopena odluka.

- Na rješenje Suda za prekršaje u Podgorici PP br.5451/25 od 26.4.2025.godine, kojim su kažnjenom V.P. izrečena novčana kazna u iznosu od 1.000 eura i zaštitna mjera obaveznog liječenja alkoholičara od zavisnosti, žalbe su izjavili Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici i punomoćnik oštećene. Spisi su dostavljeni Višem sudu za prekršaje na odlučivanje po žalbama dana 24.06.2025. Rješenjem Višeg suda za prekršaje u Podgorici PŽP.br.1327/25-3 od 7.7.2025. godine odbačena je kao nepotpuna žalba ODT shodno II,202 st.3 u vezi st 1 tač.5 Zakona o prekršajima, dok je žalba punomoćnika oštećene odbačena kao nedozvoljena, shodno čl 208 st 4 Zakona o prekršajima.

Spisi predmeta se trenutno nalaze u Vrhovnom državnom tužilaštvu u postupku po inicijativi za podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti koju je podnijelo ODT u Podgorici.

Kada su u pitanju sudovi za prekršaje, Podgorički je imao devet (9) predmeta, uglavnom zbog kršenja Zakona o javnom redu i miru, a Sud za prekršaje u Bijelom Polju tri (3). Na većinu njihovih odluka se čeka a ovo su formirani predmeti:

- Predmet formiran po zahtjevu Uprave policije-Stanice policije za javni red i mir od 2.20.2023. protiv **Pejović Dalibora**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka **Marković Jelena** ("TV Nikšić"). Predmet nije okončan.
- Predmet formiran po zahtjevu Uprave policije-Stanice policije za javni red i mir od 5.12.2023. protiv **Radonjić Radonje**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećeni novinar **Milosavić Nikola** ("TV Vijesti"). Predmet nije okončan.
- Predmet formiran po zahtjevu Uprave policije-Stanice policije za javni red i mir od 27.2.2024. protiv **Vlahović Nemanje**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka **Baranin Nataša**. Predmet okončan, oslobađajuće rješenje od 18.12.2024, pravosnažno od 12.02.2025.
- Predmet formiran po zahtjevu Uprave policije-Stanice policije za javni red i mir od 18.3.2024. – protiv **Milović Andreja**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka **Grbić Radmila** ("Libertas Press"). Predmet nije okončan.
- Predmet formiran po zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici od 21. oktobra 2024. – protiv **Bahović Admira**, zbog prekršaja iz člana 8 Zakona o javnom redu i miru. Oštećeni snimatelj «Televizija Vijesti». Predmet nije okončan.

- Predmet formiran po zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici od 31.12.2024. protiv **Kaluđerović Gordane**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka **Kovačević Sanja** ("Gradska televizija"). Predmet okončan, novčana kazna 250 eura + troškovi 10 eura. Rješenje nije pravosnažno.
- Po zahtjevu Uprave policije-Stanice policije za javni red i mir, regionalni centar bezbjednosti, Odjeljenje Podgorica od 19.2.2025. godine protiv **Ibrišimović Sakiba**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka i urednica portala «**Volim Podgoricu**». Predmet nije okončan.
- Predmet formiran po zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici od 26. aprila 2025. protiv **Peruničić Vladimira**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru. Oštećena novinarka **Magdalena Čelanović**. Predmet je okončan donošenjem rešenja od 26.4.2025. kojim je orkivljeni kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura i troškovima postupka od 30 eura. Branilac okrivljenog je izjavio žalbu na rješenje dana 20.5.2025. Viši sud za prekršaje Crne Gore je postupajući po žalbama donio rješenje dana 7.7.2025. kojim se potvrđuju rješenja suda za prekršaje u Podgorici od 26.4.2025. Rješenje je postalo pravosnažno 7.7. 2025. godine.
- Predmet formiran po zahtjevu Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici od 11. jula 2025. godine protiv **Klikovac Đorđija**, zbog prekršaja iz člana 7 Zakona o javnom redu i miru stv 2. Oštećeni novinarka **Mazalica Jelena** ("Kodex.me") i kamerman **Branko Lazarević**. Predmet je okončan donošenjem rješenja 11.7.2025. kojim je Klikovac Đorđije kažnjen kaznom od 500 eura i troškovima postupka od 30 eura. Rješenje nije pravosnažno.
- Predmet formiran 2024. po zahtjevu ODT Bijelo Polje, po članu 7 Zakona o javnom redu i miru, u slučaju novinarke **Alise Hajdarpašić**, postupak protiv **Sakiba Čindraka** je u toku pred prvostepenim sudom (u međuvremenu okončan oslobađajućom presudom)
- U odjeljenju suda u Kolašinu je od strane ODT-a Kolašin podniet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u kojem je oštećena **Dragana Šćepanović**. Predmet je formiran dana 18.06.2025. godine.
- U odjeljenju suda u Beranama formirana su 2 (dva) predmeta po prijavi novinara. U prvom predmetu koji je formiran dana 09.08.2025. godine u kojem je oštećeni novinar **Stevo Vasiljević**, zahtjev za pokretanje postupka je odbačen, shodno 61. 161 st.4 i5 Zakona o prekršajima, dok je u drugom predmetu koji je formiran dana 13.08.2025. godine više lica obuhvaćeno zahtjevom u kojem su oštećeni novinari **Boris Pejović** i Stevo Vasiljević.

Tabela sa svim predmetima koji se odnose na napade na novinare i/ili njihovu imovinu pred Sudom za prekršaje u Podgorici u periodu od 01.01.2024. do 23.09.2025:

Poslovna oznaka	Okrivljeni	Oštećeni	Medij	Član zakona	Status predmeta
PP.br.10210/23	Pejović Dalibor	Marković Jelena	TV Nikšić	Čl. 7	U radu kod sutkinje Sabine Canović
PP.br.15291/23	Radonjić Radonja	Milosavić Nikola	TV Vijesti	Čl. 7	U radu kod sutkinje Ane Radulović
PP.br.2692/24-4	Vlahović Nemanja	Baranin Nataša	—	Čl. 7	Oslobađajuće rješenje, pravosnažno od 12.02.2025
PP.br.2700/24-39-44	Milović Andrej	Grbić Radmila	Libertas Press	Čl. 7	U radu kod sudije Ive Popivode
PP.br.12463/24-4	Bahović Admir	Snimatelj "Televizija Vijesti"	Televizija Vijesti	Čl. 8	U radu kod sutkinje Ane Radulović
PP.br.16899/24	Klauđerović Gordana	Kovačević Sanja	Gradska televizija	Čl. 7	Novčana kazna 250€, rješenje nije pravosnažno
PP.br.2401/25	Ibrišimović Sakib	Urednica portala "Volim Podgoricu"	Volim Podgoricu	Čl. 7	U radu
PP.br.5451/25-42	Peruničić Vladimir	Magdalena Čelanović	—	Čl. 7 st. 2	Kazna 1000€, žalbe odbijene, pravosnažno od 07.07.2025
PP.br.9182/25-2	Klikovac Đorđije	Mazalica Jelena i kamerman Lazarević	Kodex.me	Čl. 7 st. 2	Kazna 500€, rješenje nije pravosnažno zaključno sa 23.09.2025

NOVINARKE KAO META

Posljednjih godina primjetan je rast rodno zasnovanog nasilja nad novinarkama, bez obzira na uređivačku politiku medija. To potvrđuju i statistički podaci i činjenica da fizičku zaštitu Uprave policije imaju tri novinarke koje su pisale ili još pišu o organizovanom kriminalu i korupciji. To su **Olivera Lakić⁸**, **Jelena Jovanović⁹** i **Ana Račković¹⁰**. One su zaštitu UP nakon procijene bezbjednosti, čiji sadržaj nije poznat javnosti, dobile po redosledu kako smo ih i naveli.

Lakić je dva puta bila meta napada nakon što je pisala o organizovanom švercu duvana a pred Višim sudom u Podgorici u toku je suđenje po optužnici Specijalnog državnog tužilaštva, u kojoj je kriminalna grupa optužena i za planiranje njenog ubistva.

Jovanović je dobijala više prijetnji i meta je satanizovanja i iskontruisanih optužbi u pojedinim medijima.

Raičković je dobila policijsko obezbeđenje nakon što je napao biznismen Zoran Bećirović sa članovima obezbjeđenja, čiji portal vodi klevetničku kampanju protiv pojedinaca, uključujući i nju. Ove tri novinarke ali i brojne druge, čiji su predmeti u proceduri pred Državnim tužilaštvom, vrijeđane su ili im je prijećeno, direktno ili indirektno, na rodnoj osnovi.

Podaci VDT-a pokazuju da se od 26 predmeta formiranih u posljednje dvije godine 14 odnosi na novinarke. Sudovi za prekršaje imaju 11 postupaka od kojih se 8 tiču novinarki, a od tri pravosnažne prekršajne presude dvije se odnose na novinarke. Od 14 predmeta u 2024. devet su formirana po prijavama novinarki, dok je u 2025. bilo evidentirano pet prijava novinarki.

Evidencija Uprave policije pokazuje da se od 17 registrovanih događaja u 2024. takođe 10 odnosilo na novinarke, a od 20 u 2025.(zaključno sa 20.oktobrom) 13 se tiče novinarki.

Rastuće online nasilje na društvenim mrežama takođe je uglavnom rodno zasnovano. Državno tužilaštvo za sada ne prepoznaje ovaj problem kroz postupke koje vodi, o čemu svjedoče dvije sudije slučaja (Dragana Šćepanović i Alisa Hajdarpašić).

Urednica M portala **Danica Nikolić** dobila je meilom, prije tri godine, prijetnje smrću i silovanjem. U informaciji UP navodi se da su u vezi njenih prijava rasvjetlili

⁸ <https://rtcg.me/hronika/202680/ranjena-novinarka-vijesti-olivera-lakic.html>
<https://dpncg.com/aktuelnosti/vijesti/619-pocinje-sudenje-za-ranjanje-i-planiranje-ubistva-olivere-lakic-motivi-u-istrazivanjima-o-svercu-duvana>
⁹ <https://www.vijesti.me/vijesti/crna-hronika/562347/policija-uz-novinarku-vijesti-24-casa>
¹⁰ <https://www.vijesti.me/vijesti/crna-hronika/755730/ani-raickovic-dodijeljena-policijska-zastita>

četiri događaja iz prethodnog perioda, i da je Identifikovano lice – strani državljanin koji joj je u četiri navrata, od decembra 2022. do septembra 2025. godine, putem meila upućivao poruke prijetjećeg i uvredljivog sadržaja. “Protiv njega je 24.09.2025. godine, nadležnom državnom tužiocu podnijeta krivična prijava zbog sumnje da je počinio krivično djelo ugrožavanje sigurnosti”, navela je policija.

U rodno zasnovanim napadima na novinarku one se prikazuju kao moralno posrnule osobe, pokušavaju se obezvrediti kao majke i ljudske osobe, komentariše se njihov izgled, prijeti im se seksualnim nasiljem. Crna Gora kao članica Savjeta Evrope (SE) dužna je da poštuje njegove konvencije, uključujući i Instambulsku.

Preporukom SE o sprječavanju i borbi protiv seksizma CM/REC (2019), seksizam je definisan kao “svaki čin, gest, vizuelno predstavljanje, izgovorene ili pisane riječi, praksa ili ponašanje zasnovano na ideji da je osoba ili grupa osoba inferiorna zbog svog pola, koja se javlja u javnoj ili privatnoj sferi, bilo onlajn ili oflajn, sa ciljem ili svrhom da se, između ostalog, naruši njihovo dostojanstvo i uspostavi i održi sistem rodni stereotipa”.

Grupa eksperata, GREVIO¹¹, koja prati sprovođenje Konvencije SE i borbu protiv nasilja nad ženama (Istambulska konvencija) smatra da je rodno zasnovano nasilje nad ženama na internetu ili posredstvom tehnologije samo nastavak različitih vidova tog nasilja.

PROCESUIRANJE I KAZNENA POLITIKA

Za efikasnije procesuiranje napadača na novinare u VDT-u se primjenjuje Uputstvo Vrhovnog državnog tužioca.

U uputstvu VDT-a državna tužilaštva obavezuju se da hitno intenziviraju rad u predmetima formiranim povodom napada na novinare i imovinu medija, a rukovodioci državnih tužilaštava da, u predmetima u kojima izviđaji/istrage neopravdano dugo traju, daju pisana obavezujuća uputstva postupajućim državnim tužiocima.

Rukovodioci su, takođe, dužni da u predmetima u kojima je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja zatraže od postupajućih državnih tužilaca detaljno izjašnjenje o razlozima zbog kojih je nastupila zastarjelost i o tome obavijeste Vrhovnog državnog tužioca.

Istovremeno, uputstvom VDT-a, postupajući državni tužioci obavezuju se da neposredno rukovode uviđajem i da u toku trajanja postupka aktivno sarađuju sa oštećenima i ujedno ih obavještavaju o svim preduzetim radnjama.

¹¹ <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/grevio>

Na osnovu uputstva Vrhovnog državnog tužioca, rukovodioci državnih tužilaštava dužni su da, nakon dostavljanja izvještaja o radu Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija (Komisija), u roku od sedam dana, Vrhovnom državnom tužilaštvu dostave komentare na preporuke Komisije.

VDT je odredio **Maju Janković**, državnu tužiteljku u ODT Podgorica upućenu na rad u Specijalno državno tužilaštvo, za koordinatora za praćenje primjene Uputstva i saradnju sa Komisijom za praćenje propusta u istragama napada na novinare. Za potrebe ovog istraživanja ona je objasnila zašto su brojni napadi i prijetnje novinarima u Državnom tužilaštvu procesuirani kao prekršaji, šta je prepreka i dokazivanju veze prijetnji i napada sa poslom koji obavljaju novinari i kakav je odnos Tužilaštva prema pooštavanju krivičnih sankcija (u toku su pripreme izmjena KZ-a):

“U svakom pojedinačnom slučaju u zavisnosti od okolnosti, državni tužilac kvalifikuje da li se radi o krivičnom djelu ili prekršaju. U slučajevima gdje prijetnje ne ispunjavaju zakonske elemente krivičnog djela ugrožavanje sigurnosti ili se u radnjama učinioca ne stižu bitni elementi bića krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, takvi slučajevi se od strane državnih tužilaca kvalifikuju uglavnom kao prekršaji protiv javnog reda i mira, naravno ukoliko su za to ispunjeni zakonom propisani uslovi. U odnosu na dio koji se tiče dokazivanja da je motiv napada direktno povezan sa obavljanjem novinarskog posla, za ukazati je da u takvim situacijama nedostaju jasni dokazi u namjeri učinioca da ugrozi novinare zbog sadržaja njegovog rada, a ne iz privatnih ili drugih razloga.

Problem je, prije svega, dokazne prirode, a ne u samim odredbama Krivičnog zakonika Crne Gore. Činjenica je da postoje norme koje omogućavaju krivičnopravnu zaštitu novinara – krivična djela kod kojih se kao kvalifikovani oblik javlja kada je krivično djelo učinjeno prema licu koje obavlja poslove od javnog značaja u vezi sa obavljanjem tih poslova, među kojima su i novinari. Pooštavanje kazni samo po sebi ne bi riješilo problem, već efikasni sistem prikupljanja dokaza doprinosi djelotvornom procesuiranju učinilaca krivičnih djela učinjenih na štetu novinara i imovine medija”.

U dijelu dokazivanja online prijetnji i komentara, a koje stižu sa adresa van države, tužiteljka Janković je navela:

“Glavna prepreka je ograničena međunarodna pravna pomoć u slučajevima kada su serveri, profili i IP adrese van Crne Gore. Države od kojih se traže podaci, iste često ne dostavljaju zbog svojih zakonskih ograničenja ili zato što prijetnje ili druge inkriminišuće radnje ne tretiraju kao krivična djela u svom zakonodavstvu. Rješenje je u jačanju međunarodne saradnje kroz bilateralne sporazume i brže procedure putem mreže INTERPOL, što je uostalom i predviđeno obavezujućim uputstvom iz 2024. godine”.

STUDIJE SLUČAJA

NAPAD NA NOVINARKU ALISU HAJDARPAŠIĆ

Uvod: 14. aprila 2024. godine, novinarka **Alisa Hajdarpašić**, dopisnica TV Vijesti iz Bijelog Polja, napadnuta je tokom obavljanja radnog zadatka kada je u naselju Orahovica, kod Bijelog Polja, pratila aktivnosti Specijalnog policijskog odjeljenja u vezi sa hapšenjem **Zorana Lazovića**, bivšeg zvaničnika obavještajnog sektora. Napad se dogodio u trenutku kada je Hajdarpašić pokušavala da snima događaj (pretres kuće).

Opis događaja: Novinarka je u trenutku napada bila na licu mjesta. Iako se predstavila, grupa prisutnih, uglavnom prijatelji Lazovića, negodovala je zbog njenog prisustva, pokušavajući da je spriječi da snima događaj. U izjavi tužiocu oni su objasnili da je porodica Lazović ugledna i da se novinarka nalazila na privatnom posjedu, kao i da nije imala identifikaciju da je novinar.

Zoran Lazović je dugogodišnji bivši visokopozicionirani rukovodilac Agencije za nacionalnu bezbjednost i Uprave policije. Pod optužbama je Specijalnog tužilaštva, kao i njegov sin Petar Lazović, da je zloupotrebjavao dužnost i bio u sprezi sa organizovanim kriminalom.

Prema izjavi novinarke **Vladan Kovačević** (zaposlen je u Komunalnoj policiji, predsjednik Odbora direktora lokalnog Vodovoda) podstrekivao je mještane da je okruže, dok je **Sakib Čindrak**, predsjednik Mjesne zajednice Bistrica, fizički gurao i pokušavao da spriječi da snima telefonom. Incident je okončan tako što je novinarka napustila događaj (ušla u auto) uznemirena i pod stresom, jer je bila suočena sa grupom ljudi koja nije odobravalala njeno prisustvo i koja je izvrijeđala i na rodnoj osnovi, nazivajući je "kalašturo, kurvo".

U izjavi policiji, Hajdarpašić je navela:

„Nekoliko puta sam ponovila da sam novinarka koja ima pravo da snima, na šta je on (Kovačević) u kontinuitetu isticao da se nisam legitimisala, iako je prema njemu, a na telefonu sa zadnje strane bila istaknuta akreditacija na kojoj se nalazi moja fotografija, logo Vijesti, i jasno piše velikim slovima ALISA HAJDARPAŠIĆ, NOVINAR. Na snimku se takođe može utvrditi da je bio na poziciji na kojoj bi vidio akreditaciju... Uz njegovo podstrekivanje, grupa mještana me je okružila. Kovačević je krivac za stvaranje zastrašujuće atmosfere, u kojoj je meni fizički i psihički bio narušen integritet i u kojoj nisam mogla da obavljam radni zadatak. Takođe, osim njega, u međuvremenu sam prepoznala i Aleksandra Žurića, za čiji identitet istog dana nisam bila sigurna. Ipak, Žurić se ponašao pristojnije, pokušavajući da smiri situaciju, iako se pridružio stavu da nemam pravo da budem na spornom mjestu. Takođe, na sličnoj razdaljini na kojoj je jasno mogao da vidi moju novinarsku akreditaciju, bio je i Sakib Čindrak... Želim da naglasim i to da sam ranije sa Čindrakom poslovno sarađivala, isključivo kao novinarka...”

Postupanje policije i tužilaštva: Novinarka je prijavila incident policiji, pa su na njen poziv došli pripadnici Interventne jedinice i vratili je u Bijelo Polje, jer zbog stresa nije bila u stanju da upravlja svojim automobilom. U dopuni izjave Državnom tužilaštvu, a potom u prijavi Ministarstvu unutrašnjih poslova, ona se žalila na postupanje inspektora policije **Ćemala Ljuce**, koji je požurivao da da izjavu rekavši da nema potrebe da ide u Hitnu pomoć, a ubjeđivao je i da ne podnosi prijavu. Ljuka je tada bio inspektor zadužen za slučajeve napada na novinare.

Osnovno državno tužilaštvo u Bijelom Polju je 27. aprila 2024. godine pokrenulo izviđaj zbog sumnje na krivično djelo prinuda prema osobi koja radi posao od javnog značaja (član 165. stav 3. u vezi stava 1 i 2 Krivičnog zakonika). Postupak je pokrenula državna tužiteljka u Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju **Jelena Vučetić** neposredno pošto su mediji objavili informaciju o događaju.

Nakon što je saslušala novinarku, prijavljene (Kovačević Vladana, Čindrak Sakiba, Radović Mikicu i Žurić Aleksandra), četvoricu svjedoka i izvršila uvid u u CD sa snimcima koje je mobilnim telefonom sačinila novinarka, državna tužiteljka je 24. jula 2024. godine odbacila prijavu policije.

U rješenju su citirani i iskazi osoba protiv kojih je podnijeta prijava.

Kovačević Vladan izjavio je da je njegova porodica veliki prijatelj porodice Lazović i da je sa još jednom osobom pošao ne mjesto pretresa. Opisao je događaj navodima da je ženska osoba došla renta kar vozilom „neprimjerenom brzinom“, da je tu osobu pitao u kom svojstvu ga snima ali da nije dobio objašnjenje, da ona na sebi nije imala prsluk sa oznakom „press“, da je histerisala kada su došli pripadnici Interventne jedinice i da je čuo kako je pominjala Čindraka i opisivala njega.

Sakib Čindrak je u izjavi rekao da je u kumuvskim vezama sa Lazovićima, da je

izvjesna ženska osoba telefonom snimala, da nije imala akreditaciju ili identifikaciju da je novinar, kao i da je vozilom maltene okrnula jedno maloljetno lice dok se parkirala.

Mikica Radović je takođe rekao da je u kumovskim vezama sa Lazovićima, da je novina umalo udarila jedno lice, da nije imala nikakvu identifikaciju.

Iz spisa tužilaštva zaključuje se da su svjedoci i oni koji su bili pod sumnjom, dali gotovo identične izjave i opise događaja. Tvrdili su da nijesu znali da je Hajdarpašić novinarka, ali su svi vidjeli kako je brzo vozila, koji auto, kako se parkirala i da je navodno bila smirena kada je ušla u vozilo nakon incidenta a da je "histerisala" kada je po nju došla Interventna. Rekli su i da su se prema njoj ophodili kulturno i sa poštovanjem jer je dama, a da je ona ustvari vrijeđala.

U rješenju dostavljenom advokatu novinarkе **Veselinu Raduloviću**, koga je angažovalo DPNCG u okviru linije za pravnu pomoć, tužilaštvo je navelo da nema elemenata krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti. Takođe i da je povodom tog događaja Sudu za prekršaje u Bijelom Polju podnijet zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv Sakiba Čindraka.

Na Rješenje o odbacivanju krivične prijave advokat Radulović je Višem državnom tužilaštvu u Bijelom Polju podnio pritužbu, u kojoj je, između ostalog, naveo:

„Prvo, iz podnešene krivične prijave, odnosno iskaza oštećene proizilazi da su prijavljeni kritičnom prilikom svojim radnjama ometali oštećenu u obavljanju poslova novinarkе i to na način kojim su ugrozili njenu bezbjednost zbog čega se ona konstantno osjećaja ugroženom, a o čemu su tužilaštvu dostavljeni i dokazi koji se ne ocjenjuju u pobijanom rješenju. Prijavljeni Sakib Čindrak joj je govorio da ne može da snima događaj o kome su svi mediji izvještavali i tog, ali i narednih dana i mjeseci, da bi u jednom trenutku gurnuo oštećenu. Nakon niza najprizemnijih uvreda na račun oštećene od strane više lica, prijavljeni Vladan Kovačević je došao do vozila u kome se nalazila oštećena i fizički je spriječio da zatvori vrata na vozilu, a prijavljeni Kovačević je konstantno stvarao atmosferu straha i ambijent u kome se oštećena osjećala ugroženo, te fizički je ometao da obavlja poslove novinarkе.

Pobijano rješenje je nerazumljivo i nezakonito jer se u rješenju ne daju razlozi zbog kojih se prihvata svaki navod osumnjičenih i istovremeno ignorišu navodi oštećene i dokazi koje je dostavila i na koje je ukazala. Veći dio rješenja sastoji se u citiranju navoda osumnjičenih koji su negirali izvršenje krivičnog djela i drugih saslušanih lica koji su u rođaćkim i kumovskim odnosima sa porodicom Lazović. Međutim, u rješenju se zanemaruje činjenica da je oštećena ukazala da su kritičnom prilikom u jednom vremenu u blizini bili pripadnici Specijalnog policijskog odjeljenja koji su vršili službenu radnju pretresa, pa je nerazumljivo zašto tužilaštvo nije ni pokušalo da od tih lica prikupi potrebna obavještenja, već je izjave uzelo samo od osumnjičenih i lica koju su kumovi i rođaci sa porodicom Lazović i koja su

tom prilikom došla da porodici Lazović pruže podršku.

Posebno je neosnovano i neprihvatljivo obrazloženje pobijanog rješenja koje se u cjelosti svodi na citiranje navoda prijavljenih i lica koja su kumovi i rođaci porodice Lazović, iz čega se proizvoljno zaključuje da oštećenom niko nije uputio bilo kakvu prijetnju. Ovakvi navodi su neprihvatljivi i mogu djelovati podsticajno na izvršenje krivičnog djela koje je osumnjičenima stavljeno na teret, jer osumnjičeni ili neko drugo lice mogu fizički ometati novinara ili drugo lice koje obavlja poslova od javnog značaja i to na način kojim se ugrožava bezbjednost, a da za to ne odgovaraju samo ako ne upućuju direktne verbalne prijetnje. Prijetnja za nečiji život ili tijelo može se izvršiti i neverbalnim putem, odnosno radnjama kojima se ugrožava sigurnost. Od krivičnogpravnog značaja je to koliko je prijetnja ozbiljna, a ne da li je izvršena isključivo verbalno“.

Više državno tužilaštvo u Bijelom Polju je 7. septembra 2024. godine usvojilo žalbu, ocjenivši da je bila preuranjenja odluka ODT, kome je naloženo da ponovo otvori istragu. Tokom dopunjene istrage saslušano je 11 svjedoka iz policije, koji uglavnom nijesu bili na licu mjesta ili su bili u zatvorenom prostoru tokom incidenta. Angažovan je vještak specijalista sudske medicine. On je, analizirajući dokumenta Hitne pomoći i Doma zdravlja Bijelo Polje kojima se novinarka obratila dan nakon incidenta, zaključio da je imala psihičku reakciju na težak stres što može biti u vezi sa nekim stresnim događajem.

Tužiteljka **Jelena Vučetić** je međutim ponovo donijela istu odluku, odbacivši prijavu uz obrazloženje da u radnjama prijavljenih nema elemenata prijavljenog krivičnog djela, niti krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti. Tužiteljka je navela da osumnjičeni nijesu uputili prijetnje niti su primjenili bilo koji oblik sile, niti su podnositeljku prijave spriječili da obavi poslove iz okvira radnog zadatka koje je imala kao novinar... jer je rekla da je snimila 4-5 kadrova što nije bilo dovoljno za ispunjenje njenog zadatka.

Prekršajni postupak: Nakon što je ODT Bijelo Polje ocijenilo da nema elemenata za krivično gonjenje više lica, Sud za prekršaje u Bijelom Polju pokrenuo je postupak, da bi nakon dva ročišta odbacio prijavu za kršenje Zakona o javnom redu i miru protiv Sakiba Čindraka. Sutkinja Suda za prekršaje **Andrijana Bulatović** je navela da je to bila "legitimna reakcija na snimanje na privatnom posjedu". Za navode "nemoj da snimaš, nemoj da snimaš" i guranje ruke novinarkе koja je telefonom snimala, smatra da nijesu kršenje Zakona o javnom redu i miru, kao ni nasilničko ponašanje ili napad na život i tijelo.

"Rečenica "ovo je privatni posjed, molim te nemoj da snimaš Alisa" i "nemoj da snimaš, nemoj da snimaš" predstavlja legitimnu reakciju na neovlašćeno snimanje na privatnom posjedu i ne može se tumačiti kao inkriminisana radnja u smislu Zakona o javnom redu i miru. Sam čin dodira telefona, kako proizilazi iz snimka, ne

može se kvalifikovati kao napad na život i tijelo oštećene, ni kao oblik nasilnog ponašanja”, navodi se u prekršajnoj presudi.

DPNCG je o ovoj sudskoj odluci obavjestilo javnost saopštenjem, koje je prenio i bjelopoljski lokalni portal. Jedna osoba je u komentaru ispod teksta na portalu navela da novinarku treba “išibati što jače” ako posao ne radi kako treba, zbog čega je policija podnijela prijavu za ugrožavanje sigurnosti. Dežurni tužilac ODT u Bijelom Polju odredio je zadržavanje do 72 sata **Radojku Filipoviću** iz tog grada.

SLAPP tužba i pritisak na novinarku: Dok je ODT Bijelo Polje krivično istraživalo incident, osumnjičeni su 30. jula 2024. godine, podnijeli SLAPP tužbu protiv novinarke i TV Vijesti, pokušavajući da izvrše pritisak kako bi odustala od prijave. Tužbu za naknadu nematerijalne štete podnijelo je pet članova porodice Lazović. U njoj tvrde da im je novinarka prouzrokovala “poremećaj psihičke ravnoteže” jer je, kako su naveli, porodica ugledna, u njoj ima ljekara i profesora. Oni su tražili naknadu od 100 eura. Ne ulazeći u detalje događaja, tvrde da im je rekla “prošlo je vrijeme vas Lazovića, kriminalaca i ubica, svi ste vi Lazovići kriminalci i ubice”, kao i da je ona novinarka TV Vijesti i da joj ne mogu ništa. Sudski postupak je, zbog promjene sudije u Osnovnom sudu u Bijelom Polju, vraćen na početak. TV Vijesti i novinarku zastupa advokat **Siniša Gazivoda**.

STUDIJA SLUČAJA 2

SLUČAJ NOVINARKE DRAGANE ŠĆEPANOVIĆ

Uvod: Dopisnica lista Vijesti i nedjeljnika Monitor iz Kolašina **Dragana Šćepanović** više od četiri godine je na meti portala “Aktuelno”, koji je o njoj objavio 43 negativno intoniranih tekstova (broj tagova na portalu sa imenom Dragana Šćepanović).

Povod objava su uglavnom izvještaji ili članci novinarke iz Kolašina objavljeni u listu i na portalu “Vijesti”. U njima se ne poštuju profesionalni standardi novinarstva, već se nasuprot tome iznosi niz optužbi od kojih se neke tiču i mentalnog zdravlja novinarke, za koju se navodi da je dio “medijskog ganga”, da je protiv razvoja sjevera države, dovodi se u kontekst sa “reketiranjem investitora” i slično. Tekstovi su potpisani lažnim inicijalima, što je utvrdila Uprave policije postupajući po prijavi novinarke.

Osnivač portala¹² je A.D. Ski resort Kolašin 1450, čiji je vlasnik **Zoran Bećirović**. Bećirović je 24. aprila 2025.godine nepravosnažno osuđen na godinu dana zatvora zbog napada na novinarku lista “Pobjeda” **Anu Raičković**. On slovi za “kontroverznog biznismena”, odnosno osobu za koju se sumnja da se obogatila zahvaljujući prijateljstvu sa pojedinim visokim zvaničnicima bivše vlasti. U Kolašinu sem skijališta ima i druge biznise, kao i of šor kompanije registrovane na Kipru.

Opis događaja: Dragana Šćepanović je mjesecima trpjela omalovažavanje i optužbe na žutom portalu, a kada su u februaru 2023.godine uz njenu fotografiju najavili medijsku kampanju protiv nje, “shvatila je da to više ne može da ignoriše.

¹² <https://montenegro.mom-gmr.org/cg/mediji/detail/outlet/portal-aktuelno/>

Na naslovnoj strani portala je uz njenu fotografiju objavljeno: “Dragana Šćepanović dopisnica drugosrbijanskog režimskog tabloida Vijesti iz Kolašina već godinama čini sve kako bi sabotirala razvoj ove opštine na sjeveru, o čemu će portal aktuelno pisati u narednim tekstovima”.

Ona se obratila DPNCG, koje je 1. marta 2023. godine uputilo dopise na adrese Ministarstva kulture i medija, Vrhovnog državnog tužilaštva, osnovnih tužilaštava u Podgorici i Kolašinu i Upravi policije, obavjestivši ih o pokušaju zastrašivanja i kompromitovanja novinarkе, kako bi prestala da izvještava iz Kolašina. Uz dopis su dostavljeni i linkovi najmanje 10-ak tekstova kojima se huška na Šćepanović.

Postupanje policije i tužilaštva: Povodom dopisa DPNCG Ministarstvo ništa nije preduzelo, dok je ODT Podgorica 13. juna utvrdilo da nema osnova da krivično goni portal Aktuelno. Oni su bili mjesno nadležni jer je sjedište portala u Podgorici.

O tome je državni tužilac **Nikola Boričić** u junu 2023. godine obavjestio advokaticu **Maju Živković**, koja u okviru pravne linije DPNCG zastupa novinarku. U Rješenju o odbačaju prijave naveo je da je saslušan glavni urednik “Aktuelno” **Balša Knežević** koji je rekao da “on i njegovi novinari nemaju namjeru da ugroze sigurnost bilo koga, pa ni Šćepanović”.

“S obzirom da je uvidom u tekstove utvrđeno da istim nisu sadržane prijetnje po ličnu i imovinsku bezbjednost Šćepanović Dragane, što ista ni sama nije sporila, već da tekstovi sadrže uvredljive kvalifikacije po ličnost i profesionalnu orijentaciju kako Šćepanović Dragane, tako i medija u kojem ista radi, koje kvalifikacije ne predstavljaju krivično djelo već eventualni osnov za pokretanje parnice radi nadoknade štete u građanskom postupku, to nalazim da nema osnova za preduzimanje krivičnog gonjenja protiv bilo kojeg lica za bilo koje krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti,” zaključio je tužilac. On u okviru izviđaja nije ni saslušao novinarku, već se pozvao na njenu raniju izjavu.

U Odjeljenju bezbjednosti Kolašin policija je ranije uzela izjavu od novinarkе, a ona tom prilikom kazala da se ne osjeća ugroženo. U međuvremenu je sa portala pokrenuta i peticija protiv njenog izvještavanja iz Kolašina, sa obrazloženjem da ona tjera investitore, a više sugrađana joj je sugerisalo da prestane da piše o sporim temama. Novinarka je to razumjela kao prijetnju po bezbjednost, pa je 28. septembra 2023. godine ponovo pošla u policiju u Kolašinu i dala izjavu, u kojoj je navela da “osjeća veliki strah, nesigurnost i zabrinutost”.

“Smatram da sam višestruko ugrožena - sad, nakon godina psihičke torture, i fizički. Uz sve što sam navela, živim i u atmosferi kada me po nekoliko sugrađana dnevno, navodno, dobronamjerno upozori da treba da prestanem da se bavim određenim temama, da se ne krećem sama po mraku, da se čuvam... Atmosferi u kojoj osjećam strah i nesigurnost doprinosi i činjenica da u tekstovima na portalu

prepoznajem fragmente privatnih razgovora sa poznanicima u kafani ili na ulici”, rekla je, između ostalog, novinarka u izjavi policiji Odjeljenja bezbjednosti Kolašin.

Osnovna državna tužiteljka u Kolašinu **Maja Šćepanović** nakon toga je pokrenula postupak protiv glavnog urednika **Balše Kneževića** zbog krivičnog djela ugrožavanja sigurnosti iz člana 168 stav 4 Krivičnog zakonika Crne Gore. Međutim i ona je 17.12.2023. godine donijela odluku kao ranije njen kolega iz Podgorice.

U Rješenju o odbačaju prijave navela je da “u radnjama prijavljenog nema bitnih elemenata bića krivilnog djela za koje se prijavljuje, a niti elemenata nekog drugog krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti”. Tokom izviđaja tužiteljka je, kako je navela u Rješenju, saslušala novinarku, Kneževića, provjerila tekstove i dala nalog policiji da “identifikuje kreatora” tih tekstova.

Novinarka je ispričala da su njeni problemi nastali kada je počela da piše o poslovanju Zorana Bećirovića, a da je atak na njen integritet pojačan od 2021. godine, kada je na svaki njen tekst u “Vijestima” portal “Aktuelno” odgovarao “neidentifikovanom novinarskom formom”. Nazivana je “reketašicom” i slično, a od marta 2023. godine napadi su kulminirali. Ispričala je da se to odražava na njeno novinarsko istraživanje jer je sagovornici odbijaju iz straha da će doživjeti njenu sudbinu na istom portalu. Rekla je da ima izražen osjećaj straha i ugroženosti i da svakodnevno od sugrađana dobija savjete da se ne bavi pisanjem i da ne šeta sama.

Balša Knežević je izjavio da oni nemaju veze sa peticijom, da rade na “odbrani novinarske profesije” i za dobrobit Kolašinaca. On je odbio da kaže ko su autori tekstova koji su potpisivani inicijalima.

Policija je “analizom izvornih kodova” probala da identifikuje kreatore tekstova ali im to nije pošlo za rukom jer, kaoko se navodi, “isti ne sadrže bilo kakav podatak koji se odnosi na kreatore tekstova pod tim inicijalima”. Izvjesno je jedino da je jedan od autora **Nebojša Redžić**, koji je potpisao tekst “Reketaši ponovo jašu”. Redžić je u međuvremenu osuđen za porodično nasilje¹³.

Državna tužiteljka je novinarku uputila na redovni sud, navodeći da tamo može da ostvari svoja posebna prava po osnovu KZ-a, kao i po osnovu Zakona o medijima - odgovornost osnivača i glavnog urednika za objavljeni medijski sadržaj.

Privatna tužba: Novinarka je nakon toga, preko advokatice **Maje Živković** koju je u okviru linije pravne podrške angažovalo DPNCG, podnijela tužbu Osnovnom sudu u Podgorici protiv portala Aktuelno i osnivača je A.D. Ski resort Kolašin 1450, radi naknade nematerijalne štete.

¹³ <https://www.vijesti.me/vijesti/crna-hronika/734773/uhapsen-novinar-nebojsa-redzic-terete-ga-za-nasilje-nad-suprugom>

Osnovni sud u Podgorici usvojio je tužbu, navodeći da je **novinarka kao javna ličnost povrijeđena na izrazito uvredljiv način i da korišćenje neprimjerenog rečnika nije opravdano javnim interesom, niti može imati kakav generalni značaj.**

Presudu je donijela sutkinja **Ivana Žujović**. Ona je dosudila nematerijalnu štetu za pretrpljene duševne bolove zbog povrede prava ličnosti novinarki i naložila portalu da ukloni 10 tekstova, koji su bili predmet tužbe. Portal je dužan je da dosuđenu štetu od 2.000 eura isplati 15 dana od pravosnažnosti presude. Presuda još nije pravosnažna.

Prekršajna prijava zbog komentara: Paralelno sa neprofesionalnim tekstovima, portal je objavljivao i uvredljive komentare o novinarki, koji su uglavnom rodno zasnovani i kojom se ona pokušava diskreditovati kao žena.

ODT Kolašin je postupak u vezi sa tim pokrenuo tek nakon što je vlasnik portala Zoran Bećirović fizički napao i vrijeđao novinarku Pobjede Anu Raičković, što je šokiralo javnost i dodatno uznemirilo dopisnicu Vijesti.

Ona je na usmeni zahtjev iz ODT-a, 11.11. 2024. godine elektronski dostavila nove tekstove i neprikladne komentare protiv nje. Tužilaštvo je nakon izviđaja po tom osnovu Odjeljenju za prekršaje u Kolašinu 18.6.2025. godine protiv osnivača portala podnijelo zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, iz člana 72 stav 1 tačka 10 u vezi člana 44 stav 5 Zakona o medijima.

Tužiteljka Maja Šćepanović navela je da u tekstovima nema elemenata krivičnog djela, ali da novinarka ako smatra suprotno, može podneti krivičnu prijavu protiv određenog lica. U obrazloženju odluke tužilaštva navodi se da su se oni, nakon što je Uprava policije utvrdila IP adrese sa kojih se upućuju uvredljivi komentari, putem međunarodno pravne pomoći obratili SAD. Naime, IP adrese pripadaju kompaniji sa sjedištem u SAD, pa je putem međunarodnoporavne pomoći zatraženo dostavljanje podataka o korisnicima tih IP adresa.

Međutim zahtjev je odbijen. U odgovoru Ministarstva pravde SAD dostavljenom Tužilaštvu navodi se da je sloboda govora zaštićena prvim amandmanom Ustava SAD, uključujući kontroverzan i uvredljiv govor.

Pošto tužilaštvo nije moglo da identifikuje autore komentara, pozvali su se na Zakon o medijima, koji propisuje obavezu osnivača da ukloni komentar koji predstavlja nezakonit sadržaj ili se njime krše zakonom zaštićena prava, između ostalog čast i ugled.

Prekršajni postupak po tom osnovu je u toku.

Druga tužba: Uz podršku Evropskog centra za slobodu štampe i medija (European Centre for Press and Media Freedom) Dragana Šćepanović podnijela je, Osnovnom sudu u Kolašinu, novu tužbu protiv osnivača portala Aktuelno zbog

povrede prava ličnosti i to prava na psihički (duševni) integritet, prava na čast, ugled i dostojanstvo.

Novinarku zastupa advokat Veselin Radulović, koji je pored naknade nematerijalne štete tražio i uklanjanje tekstova kojima se krše njena prava i grubo vrijeđa dostojanstvo.

“Evropski sud za ljudska prava u svojoj praksi zauzeo je stav da nema kršenja člana 10. Konvencije ako se ograniči sloboda izražavanja u slučaju ozbiljnih navoda i pretrjeranog obima optužbi u odsustvu zadovoljavajućeg činjeničnog osnova (Prager i Oberschlick protiv Austrije, 26 . april 1995, Serija A br. 313). U ovom predmetu Evropski sud je zauzeo stav da vrlo oštre kritike na račun ličnog i profesionalnog integriteta, koje nijesu bile dobronamjerne i nijesu poštovale pravila novinarske etike, ne uživaju zaštitu po članu 10. Konvencije, “ naveo je između ostalog advokat u tužbi.

Tužba je podnijeta 12. novembra 2025.godine Osnovnom sudu u Kolašinu.

STUDIJA SLUČAJA 3

SLUČAJ NOVINARKE ANE RAIČKOVIĆ

Uvod: Novinarku/ urednicu rubrike „crna hronika“ u listu Pobjeda **Ana Raičković** napali su konroverzni biznismen **Zoran Ćoćo Bećirović**, njegov telohranitelj islužbenik Ministarstva unutrašnjih poslova **Mladen Mijatović** 10. novembra 2024. godine, dok je u jednom restoranu u Podgorici kupovala hranu. Sa njima u grupi bili su Bećirovićev sin **Luka** i drugi telohranitelj **Ljubiša Dukić**. Nakon verbalnih uvreda Bećirovića, uglavnom na rodnoj osnovi, on i Mijatović, nasnuli su na nju i fizički. Slučaj je zabilježen kao jedan od brutalnijih.

Osnovni sud u Podgorici osudio je nepravosnažno 24. aprila 2025. godine Zorana Bećirovića na godinu dana zatvora, njegovog sina Luku Bećirovića uslovno na zatvorsku kaznu sedam mjeseci, Mladena Mijatovića na 10 mjeseci zatvora dok je Ljubiša Dukić oslobođen. Nakon procijene bezbjednosti novinarki je dodijeljeno policijsko obezbjeđenje. Mijatović i Bećirović si već odslužili kaznu.

Opis događaja: Incident se dogodio kada je novinarka prišla da naruči hranu, a počeo je tako što su je prepoznali sa TV E, kao učesnicu emisije “Sjenke” - čiji je fokus kriminal. “Je li ovo ona novinarka što radi na smrdljivoj TV E” - bio je prvi komentar, nakon koga su uslijedili rodno zasnovane uvrede. Nakon što im je rekla da nema potreba da joj prijete i vrijeđaju je, te da će pozvati policiju i snimiti ih telefonom, oni su nastavili sa uvredama. Dok je čekala dolazak policije, koju je u međuvremenu obavjestila o napadu koji se proširio nakon što su došli njen sin i vjerenik, Mijatović i Bećirović su fizički nasnuli na nju. Mijatović je gušio rukama a Bećirović vukao za kosu, vrijeđajući je neprestano kao ženu. To je desilo nakon što je ušla u auto, koji je šutirao i udarao Luka Bećirović. Ana Raičković je na svjedočenju pred Sudom ispričala da je Bećirović stalno podstrekivao Mijatovića da je fizički napadne. Dukić je pokušavao da ih smiri i zato je, na prijedlog advokata

novinarke, na Sudu oslobođen optužbi.

Postupanje tužilaštva u suda: Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici je optužnim predlogom Bećiroviće, Mijatovića i Dikića teretilo za krivično djelo nasilničko ponašanje iz člana 399 Krivičnog zakonika. U tom članu KZ-a piše: “Ko grubim vrijeđanjem ili zlostavljanjem drugog, vršenjem nasilja prema drugom, izazivanjem tuče ili drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrozi spokojstvo građana ili remeti javni red i mir, ukoliko je to izvršeno u grupi ili je nekom licu nanesena laka tjelesna povreda ili je došlo do teškog ponižavanja građana, kazniće se zatvorom od šest mjeseci do pet godina”.

Optužnica je podignuta 13. januara 2025. godine, a nadležna tužiteljka **Romina Vlahović** tražila je za Bećiroviće i Mijatovića po godinu ipo zatvora, a za Dukića dvije ipo godine.

Sudija Osnovnog suda **Ilija Radulović** je presudu donio 24. aprila 2025. godine, nakon brzog sudskog postupka, koji je trajao nešto više od tri mjeseca. Prilikom izricanja kazne on je, kako piše u presudi, kao otežavajuću okolnost uzeo u obzir da je nasilničko ponašanje počinjeno sa umišljajem jer su Mijatović i Bećirović “bili svjesni svog djela” i kako bi ih kaznom spriječio da ga ubuduće ponove. Ali i da osudom izrazi “društvenu osudu za krivično djelo i obaveze poštovanja zakona” i radi “jačanje morala i uticaja na razvijanje društvene odgovornosti”.

Okolnosti: Tokom incidenta u restoranu je bio i policijski inspektor **Srđan Korać**, u čijem resoru su i napadi na novinare. Pred Sudom on je ispričao kako nije vidio šta se desilo jer je u tom periodu bio u toaletu, ali da je kolegama koji su došli na uviđaj rekao da izuzmu snimke kamere i da će im sve biti jasno.

Zloupotreba zdravstvenih podataka: Pored optužnog akta, Osnovno državno tužilaštvo u Podgorici formiralo je još šest predmeta u vezi slučaja Ane Raičković. Većina je zasnovana na njenim krivičnim prijavama i tiču se pokušaja indirektnog zastrašivanja i kompromitovanja putem komentara na portalu Aktulno. U zvaničnim podacima VDT-a, pominju se samo dva predmeta u ovom slučaju (napad i komentari na portalu).

Po službenoj dužnosti ODT je formirao jedan predmet. U pitanju je slučaj zloupotrebe ličnih podataka novinarka, a nakon što je odbrana okrivljenih sudiji **Iliji Raduloviću**, na ročištu 28. marta 2025. godine, priložila izvještaj ljekara specijaliste iz Kliničkog centra Crne Gore i zatražili da se sprovede kao dokaz. Advokat **Danilo Mićović** predložio je da se izvještaj ljekara specijaliste, čije ime je pročitao, sprovede kao dokaz, nakon čega je komentarisao simptome bolesti i saopštio ljekarsku dijagnozu novinarka. Sud je predlog advokata odbio.

Nakon oštih reakcija dijela javnosti, ODT je početkom aprila 2025. godine pokrenulo izviđaj, jer su zdravstveni podaci zaštićeni članom 8 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava, članom 27 Zakona o pravima pacijenata i Zakonom o

zaštiti podataka ličnosti. U međuvremenu je Zaštitnik prava pacijenata Kliničkog centra, postupajući po inicijativi Sindikata medija, utvrdio da je “predmetni izvještaj štampan kroz informacioni sistem Heliant sa naloga dr **Marine Đaletić** 29.05.2024. koja je obavila ovaj ljekaski pregled, zatim sa naloga dr **Veselinke Đurišić** 26.03.2025”.

Naveo je, kako su prenijeli mediji, da je KCCG zatražio izjašnjenje od direktora Instituta za bolesti djece, gdje je doktorka Đurišić zaposlena, o tome zašto je sa njenog računara štampan izvještaj.

“On je naveo da se dr Đurišić za vrijeme štampanja izvještaja nalazila na bolovanju, a na kojem se nalazi i dalje. Takođe, ista je direktoru Instituta navela da nikoga nije ovlastila da može da koristi njenu šifru u odsustvu”, navodi se u izvještaju medija.

Iz KCCG-a su ombudsmanu kazali i da kroz informacioni sistem nije moguće provjeriti sa koje IP adrese računara se štampa neki izvještaj, pa da nije moguće utvrditi ko ga je štampao. KCCG je takođe sve prikupljene informacije prosljedio Upravi policije na dalje postupanje. Do pisanja ovog izvještaja ODT Podgorica nije završilo izviđaj u ovom slučaju, koji traje više od sedam mjeseci.

Zbog neetičkog postupanja advokata odbrane DPNCG je 10. aprila 2025. godine podnijelo Advokatskoj komori pritužbu i zatražilo da se utvrdi da li je prekršen Kodeks profesionalne etike od strane advokata **Danila Mićovića** i **Marte Ščepanović**. U tom dokumentu, koji je dostupan na sajtu Komore, navodi se da je “advokat dužan da svoju profesiju obavlja savesno, brižljivo, odlučno, blagovremeno, sa iskrenošću prema klijentu, uz punu posvećenost slučaju koji mu je poveren i uz upotrebu svih svojih znanja i sposobnosti i svih pravno dopuštenih i opravdanih sredstava”. Kao i “advokat sme da koristi samo dopuštena i časna sredstva. Advokat ne sme da sudeluje ili pomaže u nedozvoljenom pribavljanju prava....”

Advokatska komora nikada nije odgovorila na pritužbu. Njen predsjednik je upravo advokat Danilo Mićović.

STUDIJA SLUČAJA 4

SLUČAJ „GORNJE ZAOSTRO”

Uvod: U beranskom selu Gornje Zaostro 8. avgusta 2025. godine napadnuti su i umalo linčovani fotoreporteri **Stevo Vasiljević** (Pobjeda) i **Boris Pejović** (Vijesti), dok su pokušavali da fotografišu uklanjanje spomenika četničkom vojvodi Pavlu Đurišiću, ratnom zločincu iz Drugog svjetskog rata. Spomenik je bio nezakonito postavljen u mjestu gdje se održava sabor poštovalaca četničkog pokreta. Nadležni u obavještajnom sektoru nijesu preduzeli mjere kako bi spriječili incidente, koji su se mogli očekivati nakon što je Ministarstvo kulture naložilo uklanjanje spomenika, iako su morali biti svjesni da je u pitanju događaj povećanog rizika.

Opis događaja: Vasiljević, Pejović i novinar **Balša Rudović** su 8. avgusta pratili i fotografisali postavljanje spomenika Đurišiću. U zapisniku Odjeljenja bezbjednosti Uprave policije u Beranama o obavještenju prikupljenim od građanina (Vasiljevića), navodi se da su nakon dolaska u Gornje Zaostro (ujutru) razgovarali sa organizatorom (čije ime nije znao), koji ih je uputio na svešteno lice. Prema istom izvoru, ta osoba im je rekla da ukoliko on bude saglasan i ako im da blagoslov da izvještavaju sa događaja, neće imati nikakvih problema.

Tako se i desilo: fotoreporter je prišao sveštenom licu i objasnio mu zbog čega su tu, dodajući da je tom prilikom ta osoba bila ljubazna (izjava novinara policiji). Nakon što su od njega i organizatora dobili saglasnost, on i Boris Pejović fotografisali su otkrivanje spomenika, izvještaje i fotografije poslali redakcijama i pošli na pauzu. Kada su se oko 14 sati vratili, vidjeli su da je već počelo uklanjanje spomenika. Čim su izašli iz auta i prišli, grupa ljudi u vidno alkoholisanom stanju, starosti od 13 do 70 godina, zaletjela se prema njima, počela je da ih čupa, prijeti.

Vasiljević je ispričao da ga je 15-ak osoba fizički napalo “na način što su me čupali za odjeću, kosu, šlapali rukama po glavi i tijelu, počupali mi i oduzeli opremu”.

Jedna osoba iz gomile pokušala je da ga zaštiti, odvela ga je u šator, gdje su nstavljana zalijetana i prijetnje. Tom prilikom Vasiljeviću je prijećeno nožem, neko je iz gomile flašom razbio jedan od njegova dva fotoaparata i zamahnuo da ga udari po glavi, od čega ga je zaštitila osoba koja ga je ranije izvela iz mase. Oprema mu je oduzeta.

Osoba koja ga je spasila linča, a za koju je u policiji saznao da se zove **Miodrag Radnić**, odvela ga je kod sveštenika, koji mu je tog jutra dao saglasnost da fotografije. Vasiljević je od njega zatražio da smiri situaciju, međutim on “nije htio da učestvuje u tome”. Kada su odlazili, mimiošli su sa osobom za koju se kasnije ispostavilo da je **Danko Femić**, koji je Vasiljeviću rekao da će kartice iz kamera naći kod vladike u manastiru Đurđevi Stupovi.

Vasiljević i fotoreporter Vijesti Boris Pejović bili su odvojeni u tom haosu. Kako su ispričali policiji nijesu znali ni vidjeli šta se dešava onom drugom. Pejović je ispričao da mu je prijećeno da će ga, ukoliko “bilo šta izađe na Vijesti, ubiti golim rukama” i da mu je takođe traženo da obriše fotografije. Mediji su izvjestili da su dva neuniformisana policajca posmatrali napad na novinare i da nijesu reagovali. U policijskom zapisniku se navodi da je na pitanje policijskog službenika da li je primjetio službenike policije kada se desio incident, Vasiljević odgovorio odrečno.

Njemu u kolegama iz Vijesti, kako je rekao, pomogao je i **Milić Ralević** koji je dovezao Pejovićev auto koji je bio nedaleko parkiran, nakon čega su napustili lice mjesta. Krenuli su ka Kolašinu, kada ih je načelnik policije iz Berana pozvao da se vrate i da daju izjave.

Postupanje policije i tužilaštva: Trojica novinara saslušani su najpre u Odjeljenju bezbjednosti Berane, a zatim pred državnim tužiteljkom u ODT Berane **Amrom Sujković**, koja je naložila policiji da ih uputi na ljekarski pregled i da joj se zatim dostavi medicinska dokumentacija.

Zbog napada na Pejovića i Vasiljevića ODT Berane je pokrenulo postupak, koji je do sada ishodio sa dva krivična optuženja i prekršajnim prijavama protiv pet osoba.

Prema informaciji iz MUP-a policija je identifikovala osobu koja je polomila staklo na fotoaparatu fotografa i on će biti procesuiran u ODT Berane.

Krivični postupci: Osnovnom sudu u Beranama 15.08.2025. godine podnesen je optužni predlog ODT u Beranama (Kt.br.201/25) od 15. avgusta 2025. godine, kojim su okrivljenom **Danku Femiću**, iz Podgorice, stavljena na teret dva krivična djela prinuda iz čl.165. st.3. u vezi st.1. i st.2. Krivičnog Zakonika Crne Gore,

učinjena na štetu oštećenih Steva Vasiljevića i Borisa Pejovića, saopštili su nam iz Suda. Krivični predmet je dobio poslovnu oznaku K.br.145/25 i dodijeljen je u rad sudiji **Tomu Zečeviću**.

Femiću je 11. avgusta određen pritvor, koji je ukinut 14.oktobra 2025. Osnovni sud mu je izrekao mjeru nadzora, koja podrazumjeva “zabranu pristupa ili sastajanja sa oštećenim Pejović Borisom i Vasiljević Stevom na razdaljini koja ne može biti manja od 100 metara, koje mjere mogu trajati dok za to bude postojala potreba, a najduže do pravosnažnosti presude, s tim što će se o potrebi daljeg trajanja izrečenih mjera nadzora odlučivati po isteku svaka dva mjeseca, pod prijetnjom da se protiv okrivljenog može odrediti pritvor ako prekrši izrečene mjere”.

Suđenje je počelo 13.10.2025. i u toku je.

ODT Berane podnijelo je 29. oktobra 2025. godine optužni prijedlog Osnovnom sudu u Beranama, protiv okrivljenih **N.R.** i **M.R.** takođe zbog krivičnog djela prinuda na štetu fotoreportera Vijesti Borisa Pejovića.

Prekršajni postupci: Odjeljenje za prekršaje u Beranama formiralo je 13.08.2025. premet po zahtjevu ODT Berane za pokretanje prekršajnog postupka protiv pet osoba zbog prijetnje, fizičkog napada i drskog i uvredljivog ponašanja učinjenih na štetu fotoreportera. Postupak je u toku.

U drugom predmetu koji je formiran dana 09.08.2025. godine u kojem je oštećeni novinar Stevo Vasiljević, zahtjev za pokretanje postupka je odbačen.

Procjena bezbjednosti: Prema podacima dobijenim od MUP-a jedna osoba (Stevo Vasiljević) ima operativno preventivno obezbjeđenje. Ono se odnosi na njegovo prisustvo u Beranama, jer je prethodno zbog bojazni od novog napada tražio procjenu bezbjednosti od Uprave policije. Njega su prilikom dolaska na suđenje Darku Femiću na ulazu u Berane sačekala i pratila dva policijska inspektora.

ZAKLJUČCI

- Državno tužilaštvo i Uprava policije pokazuju spremnost za procesuiranje slučajeva napada na novinare koji su se desili 2024-2025.godine.
- Napadi i prijetnje novinarima i dalje predstavljaju veliki izazov za istražne i pravosudne organe, a intenziviranje online prijetnji poseban su izazov za procesuiranje.
- U situacijama kad online prijetnje i uznemiravanje stižu sa adresa čiji su provajderi van Crne Gore, policija i tužilaštvo teško obezbjeđuju dokaze zbog zakonodavstva tih država koje često predstavlja prepreku za njihovo dostavljanje.
- Odredbe Krivičnog zakonika o pooštrenim kaznama za osobe koje rade posao od javnog značaja u oblasti informisanja ne primjenjuju se adekvatno, između ostalog i zbog toga što pojedini tužioci i sudije ne razumiju karakteristike i prirodu novinarskog posla ili ne poznaju praksu Evropskog suda za ljudska prava u dijelu slobode izražavanja.
- Skoro dvije trećine slučajeva napada na novinarke procesuirano je po osnovu kršenja Zakona o javnom redu i miru. Sudovi za prekršaje vode dugotrajne postupke i izriču niske kazne.
- Državni tužioci zastupaju i prekršajne prijave za napade na novinare.
- Procedure za procesuiranje napada na novinare su odvrćajuće, jer žrtve napada istovjetne iskaze daju u policiji a zatim u državnom tužilaštvu. Tom prilikom su veoma često dodatno vitkimizirane i bez pravne podrške.
- Nasilje nad novinarkama u digitalnoj sferi sužava prostor za njihovo učešće u javnoj debati i inače stresan posao u medijima dodatno otežava smanjenjem otpornosti na izazove.
- Pravosudni organi ne vode posebne evidencije o rodno zasnovanom nasilju nad novinarkama.
- Sudovi su spori u donošenju pravosnažnih odluka.
- Nekažnjivost napada, posebno u lokalnim sredinama, doprinosi da se oni ponavljaju u istom ili drugom obliku.
- Pojedini policijski inspektori koji su kontakt osobe ili postupaju u predmetima nasilja nad novinarima nijesu senzibilisani sa aspekta zaštite ljudskih prava i deviktimizacije žrtava.

PREPORUKE

- Objavljivanje procjena bezbjednosti o ugroženosti novinara i medijskih kuća.
- Konstantna pravna i psihološka podrška novinarima.
- Kampanja za jačanje svijesti o ulozi novinara i medija, kao i načinu na koji građani mogu da ostvare svoja prava u medijima (ukoliko smatraju da su oštećeni).
- Nastavak edukacije državnih tužilaca i sudija o standardima Evropskog suda za ljudska prava u dijelu slobode izražavanja.
- Izvještavanje javnosti od strane Državnog tužilaštva o propustima u istragama prijetnji i napada na novinare. Procesuiranje odgovornih za propuste, ako za to postoji dovoljno elemenata.
- Izmjena Zakona o sudskim vještacima kako bi se uveo vještak medijske struke, koji posjeduje iskustvo i znanje koje bi pomoglo u istragama i presuđenjima u slučajevima koji se tiču novinarskog posla i rada medija.
- Iniciranje međudržavnih sporazuma kako bi se stvorili uslovi za dostavljanje podataka o osobama koje prijete sa internet adresa čiji su provajderi van Crne Gore.
- Izmjena krivičnog zakonodavstva u pravcu efikasnijeg procesuiranja rodno zasnovanog nasilja nad novinarkama u pravcu seksistički zasnovanog nasilja (primjena Instambulke konvencije).
- Izricanje maksimalnih prekršajnih kazni u predmetima koji se tiču napada na novinare a u vezi sa poslom koji obavljaju.
- Pojednostavljenje procedura za procesuiranje napada na novinare i stvaranje materijalnih uslova za rad u policiji i tužilaštvu kako bi se izbjegla dodatna vitkimizacije žrtava.
- Uspostavljanje operativnih procedura u policiji za slučajeve napada na novinare.
- Uspostavljanje jasnog mehanizma za efikasno prijavljivanje napada.
- Senzibilisanje i edukacija policajaca koje su kontakt osobe za prijave napada na novinare.
- Vođenje posebnih evidencija Tužilaštva, Sudskog savjeta i Uprave policije o rodno zasnovanom nasilju nad novinarkama.
- Unapređenje efikasnosti sudstva u pravcu donošenja pravosnažnih odluka u slučajevima napada na novinare.

